

vanskeligt spørgsmål; det, som for mig står som den naturligeste og rimeligste norm, er simpelthen den gængse markedspris på den slags arbeide, gerne, om man vil, maximumsprisen. Dog tror jeg neppe, nogen gennemsnitsværdssættelse kan sættes ind i loven selv, uden at der enten begåes uretfærdighed mod hustruerne af overklassen eller stilles umulige fordringer til mændene af arbejdsklassen. Derfor vil det sandsynligvis også her være lettest at lade ægtefolkene selv foretage vurderingen og indføre den i sin kontrakt eller, hvor sådan ikke findes, i certifikatet. For at klargøre systemet skal jeg sætte op et regnestykke — fra overklassestandpunkt — for at man kan se, hvordan det i praksis kan tage sig ud.

En hustru vil selv overtage bestyrelsen af sin husholdning; manden tjener 4000 kr. Som maximumspris for en dannet dame, der kan have opsyn med børnene og bestyre husvæsenet, kan man i skandinavien muligens sætte 1600 kr., kost og logi iberegnet. De har til underhold af det fælles hjem forpligtet sig til en ydelse af 75 % af sine resp. indtægter, altså for manden 3000 kr. Heraf fragår 1600 kr. for hustruens arbeide; men af disse penge kommer de 75 %, 1200 kr., igen hjemmet tilgode. Den samlede husholdningskasse, hvorover begge har samme rådighed, blir altså 2600 kr. Tilbage står for manden en sum af 1000 kr., for hustruen 400 kr., som de kan bruge til sine personlige udgifter, og hvorover de hver har enerådighed. Samlet sum 4000 kr. — Er ikke dette temmelig ligetil? Kanske fru Stampe denne gang vil finde, at det er altfor lidet „ideelt“, altfor prosaisk, at vurdere hustruens arbeide efter markedspris; men her, om nogensinde, må man hele tiden holde sig „på det jævne“ og have klart for øie, at hvad der her vurderes og betales, det er hendes virkelige, præsterede *arbeide*; hendes kjærlighed og hengivenhed for mand og børn kan og skal ligeså lidet betales som hans kjærlighed og hengivenhed for hustru og børn. De to faktorer må vel, om nogen, kunne siges at kompensere hinanden.

Foruden det, at jeg i almindelighed anser særeiet som den retfærdigste måde at ordne ægtefællernes formuesforhold på, hvor de ikke selv vil have det anderledes, har jeg endnu et par særlige grunde for at ønske dette system som lovens subsidiære ordning. En grund er den, at særeiet uomtvistelig er den retfærdigste og for ægtefolkene selv fordelagtigste ordning ligeoverfor deres respektive kreditorer, og en anden grund er den, at det også er den greieste ordning og den, der gir *mindst* anledning til „vilkårlige“ overgreb i de ægteskaber, som desværre ikke er saa lykkelige, som ønskeligt kunde være. I en liden artikel i maiheftet siger fru Gjølring, at når loven skal sætte en norm for ægtefællernes formuesforhold, så bør det være den, som af sig selv kommer til anvendelse i alle gode og lykkelige ægteskaber. Men sagen er den, at det ingenlunde er lovens